

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 12: Hai Kiến Giải Có Và Không, Điều Thuộc Bờ Bên Đây; Hai Chấp Đều Buông Xả, Mới Đạt Đến Bờ Bên Kia

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 002)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Hai kiến giải Có và Không, đều thuộc bờ bên này; Hai chấp đều buông xả, mới đạt đến bờ bên kia.】

“Đại Trí Độ Luận” ở trong kinh điển Phật giáo là một bộ luận điển vô cùng quan trọng. Bộ đại luận này, trong các điển tịch tiếng Phạn ở Ấn Độ xưa, dung lượng tương đối đồ sộ, nghe nói có đến hơn ngàn quyển. Người Trung Quốc xưa nay vốn thích đơn giản, chỉ sợ phiền phức, cho nên các bậc Đại sư dịch kinh vì muốn hoằng pháp tại Trung Quốc, bắt buộc dĩ phải đem bộ đại luận này, cũng giống như tình hình hiện tại của chúng ta, đem nó dịch lược bớt, chứ không hoàn toàn y theo văn Phạn mà dịch ra hết. Tuy nhiên chỉ có phần đầu, chính là phần thứ nhất là được dịch ra hoàn toàn chi tiết, còn phần sau đều là lấy những chỗ tinh yếu mà dịch tóm tắt, vậy mà cũng đã có đến hơn một trăm quyển. Bộ luận điển này là chú giải của “Kinh Ma Ha Bát Nhã Ba La Mật”. Chúng ta thông thường nói “Kinh Đại Bát Nhã”, với “Đại Bát Nhã” thì không giống nhau, “Đại Bát Nhã” có sáu trăm quyển; còn đây là “Kinh Ma Ha Bát Nhã Ba La Mật”, tổng cộng có ba mươi quyển, [Đại Trí Độ Luận] là chú giải của bộ kinh này. Trong bộ Bát Nhã thì [nó] giữ vị trí tương đối quan trọng. Cổ đức giảng kinh, chú giải kinh trích dẫn văn tự trong “Đại Trí Độ Luận” rất nhiều, cho nên chúng ta thường hay nhìn thấy.

Trong bộ đại luận này nói, hai loại kiến giải “Có” và “Không”, cũng chính là hai loại cách nhìn và cách nghĩ này, đều là bờ bên này. Bờ bên này cũng chính là “Luân hồi kiến” (kiến giải luân hồi) mà trong kinh nói, là tri kiến của lục đạo luân hồi, không phải tri kiến của Phật Bồ-tát. Tri kiến của Phật Bồ-tát gọi là Chánh tri Chánh kiến. Hai loại kiến giải “Có, Không” này đều là sai lầm. Nói Có, Không, đây là nêu ra một ví dụ để nói, Có và Không là tương đối; nói

cách khác, phàm những kiến giải tương đối đều là Luân hồi kiến, nhất định phải ghi nhớ câu này. Nhân (người) và Ngã (ta) là tương đối, Chân và Vọng là tương đối, Thiện và Ác là tương đối, nãi chí đến Lớn Nhỏ, Dài Ngắn đều là tương đối. Phàm là những kiến giải này đều là nghiệp luân hồi, cũng chính là tri kiến của tình thức. Trong Chân như Bản tánh một niệm chẳng sinh, thì đâu có đối lập? Không có đối lập. Cho nên cần phải đem hai loại chấp trước, cũng chính là hai bên tương đối mà ngày nay chúng ta nói, thấy đều phải lìa xa. Hai bên đều lìa, tâm thanh tịnh rồi, chính là giống như cổ đức nói “Bản lai vô nhất vật” (Xưa nay không một vật), tâm thanh tịnh rồi. Tâm thanh tịnh vượt thoát luân hồi, luân hồi sẽ không còn nữa. Vì sao lại vượt thoát? Bởi vì luân hồi là từ vọng tâm mà kiến lập, tri kiến tương đối chính là hư vọng, như vậy mới có luân hồi; tâm khôi phục đến thanh tịnh, thì luân hồi không còn nữa.